

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศไทยรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๒๕/๕๖ | ๑ - ๗ เมษายน ๒๕๕๖

เกาหลีเหนือประกาศภาวะสงคราม : กลยุทธ์สงครามจิตวิทยา (เรื่องเก่าเล่าใหม่) หรือสงครามที่รอวันอุบัติ

แม้การเดินเกมโดยใช้กลยุทธ์สงครามจิตวิทยาของเกาหลีเหนือจะไม่ใช่อะไรใหม่ และหน่วยข่าวกรองของรัฐบาลสหรัฐฯ ยังไม่พบสัญญาณที่สื่อถึงการระดมกำลังพลครั้งใหญ่ของเกาหลีเหนือ อีกทั้ง ความเป็นไปได้ในการเกิดสงครามนั้นยังไม่อาจคาดการณ์ได้อย่างชัดเจน เพราะมีหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งประวัติศาสตร์ ภาวะความเป็นผู้นำ รวมถึงความพยายามรักษาพื้นที่สมดุล (Balance Space) และรักษาผลประโยชน์ของชาติมหาอำนาจที่แฝงเข้ามาในคราบของพันธมิตร ซึ่งทุกประเทศทั่วโลกควรนำบทเรียนจากสงครามโลกครั้งที่ ๑ สงครามโลกครั้งที่ ๒ และสงครามเกาหลีที่ผ่านมา เพื่อพิจารณา และย้ำเตือนถึงหายนะที่จะตามมาหากสิ่งที่ไม่คาดคิดอย่าง “ภาวะสงคราม” มาถึง...

เกาหลีเหนือประกาศ “ภาวะสงคราม” กับเกาหลีใต้

ไม่ว่าเกาหลีเหนือจะใช้เหตุผลในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ว่าเป็นการพัฒนาเพื่อแสวงหาแหล่งพลังงาน มิได้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเป็นอาวุธนิวเคลียร์ หรือจะเป็นข้ออ้างที่เกิดจากการกระทำของสหรัฐฯ ในการแทรกแซงการเมืองของเกาหลีเหนือ และยิ่งประกาศสงครามโดยพฤตินัย (De facto) กับเกาหลีเหนือ ซึ่งส่งผลให้เกาหลีเหนือไม่มีทางเลือก ดังนั้น จึงต้องหามาตรการป้องกันตนเอง (countermeasure) เพื่อปกป้องไว้ซึ่งอธิปไตยและเกียรติภูมิ แต่กระนั้น ประชามติระหว่างประเทศก็ยังคงเคลือบแคลงต่อโครงการดังกล่าวอยู่ และยังทวีความหวาดวิตกให้แก่ประเทศอื่นๆ มากยิ่งขึ้นเมื่อเกาหลีเหนือถอนตัวออกจาก “สนธิสัญญาไม่แพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์” (Nuclear Non-Proliferation Treaty: NPT) ใน พ.ศ. ๒๕๕๖ นั่นก็หมายความว่า เกาหลีเหนือปฏิเสธหลักการของสนธิสัญญาที่มีความพยายามป้องกันการแพร่กระจายของอาวุธนิวเคลียร์และเทคโนโลยีด้านอาวุธ (weapon technology) และมีเป้าหมายที่จะสร้างความร่วมมือในการใช้พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ และการปลดอาวุธ (disarmament) อีกทั้ง ยังมีเป้าหมายในการสร้างความมั่นใจร่วมกัน (confidence-building measure) ระหว่างรัฐสมาชิก โดยสนธิสัญญาดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) ทำให้ต่อมารัฐมหาอำนาจจึงจัดการประชุม ๖ ฝ่าย (Six Party Talks) ขึ้นครั้งแรกในปีเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรองดอง และแก้ไขประเด็นปัญหาดังกล่าว ประกอบด้วย ๖ ประเทศ คือ สหรัฐฯ รัสเซีย ญี่ปุ่น จีน เกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้

แต่ถึงกระนั้นความตึงเครียดก็ยังคงครอบคลุมคาบสมุทรเกาหลีมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งจากการทดลองศักยภาพของขีปนาวุธพิสัยไกลและอาวุธนิวเคลียร์มาโดยตลอด ทำให้สหประชาชาติมีมติเพิ่มมาตรการคว่ำบาตรเกาหลีเหนือในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา เกาหลีเหนือจึง

ตอบโต้ด้วยการข่มขู่เกาหลีใต้และสหรัฐฯ อย่างไม่ขาดสายด้วยการประกาศฉีกข้อตกลงหยุดยิงระดับสงครามเกาหลีเมื่อกว่า ๖๐ ปีก่อน และขู่ว่าจะใช้ขีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์โจมตีสหรัฐฯ ตลอดจนฐานทัพอเมริกันในที่ต่างๆ กระทั่งเหตุการณ์ล่าสุดที่ เกาหลีเหนือประกาศเข้าสู่ “ภาวะสงคราม” กับเกาหลีใต้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๓๐ มี.ค. ที่ผ่านมา ซึ่งคาดว่าพางเส้นสุดท้ายที่ทำให้เกาหลีเหนือประกาศภาวะสงคราม เกิดจาก สหรัฐฯ ส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดล่องหน เอฟ-๒๒ แร็พเตอร์ และเครื่องบินสเตลท์ บี-๒ ที่มีศักยภาพทิ้งระเบิดนิวเคลียร์ได้ บินตรงจากสหรัฐฯ และส่งเรือพิฆาต USS-fitzgerald เข้าร่วมซ้อมรบกับกองทัพเกาหลีใต้ เพื่อเป็นการข่มขู่เกาหลีเหนือที่เพิ่งทดลองระเบิดนิวเคลียร์ลูกใหม่ไปหมาดๆ และด้วยมองว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องเตรียมความพร้อมขั้นสูงสุดในการรับมือเหตุการณ์ไม่คาดฝันบนคาบสมุทรเกาหลีที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสอดแนมแบบประชิดน่านน้ำเกาหลีเหนือ เพื่อการต่อต้านขีปนาวุธประสิทธิภาพสูงโดยเข้าประจำการบริเวณชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของคาบสมุทรเกาหลีใกล้เกาหลีเหนือ รวมถึงการสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหวทางทหาร ความก้าวหน้าในโครงการพัฒนาจรวดพิสัยไกล และความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในรัฐบาล เมื่อเกาหลีเหนือประกาศยกสถานะประเทศเป็นดินแดนแห่งนิวเคลียร์อย่างเต็มรูปแบบ

	เกาหลีเหนือ	เกาหลีใต้
กำลังทหารรวม	1,128,000	633,000
รถถัง	3,700	1,900
รถเกราะ	2,500	2,000
ปืนใหญ่	2,300	3,500
ขีปนาวุธ	10,084	1,032
เฮลิคอปเตอร์	340	622
เครื่องบินรบ	770	447
เรือดำน้ำ	25	5
เรือพิฆาต	0	8
เรือฟริเกต	3	32

ที่มา : <http://www.naewna.com/inter/๔๗๐๖๑>

ฝ่ายโสมแดง : แม้ตัวเลขที่แท้จริงของการใช้งบประมาณทางการทหารของเกาหลีเหนือจะถูกปิดเป็นความลับ แต่จากการจัดลำดับพบว่า กองทัพโสมแดงใหญ่เป็นลำดับหนึ่งในห้าของโลก และใช้งบประมาณมหาศาลเพื่อการลงทุนด้านการทหารมากเป็นลำดับต้นของโลก ทำให้มีความสามารถในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์เป็นระเบิดนิวเคลียร์ กระทั่งเกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ไปทั่วโลก ไม่เพียงรัฐที่อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ที่มีความกังวลต่อระยะที่ชิปนาอูซของเกาหลีเหนือสามารถส่งมาเพื่อยิงทำลายเป้าหมายได้ แต่รัฐต่างๆ ทั่วโลกก็ที่มีความกังวลต่อการทดลองนิวเคลียร์ว่าจะเป็นการสร้างความไม่มั่นคงให้กับระบบความมั่นคงระหว่างประเทศได้ ที่ผ่านมา จีนและรัสเซียสนับสนุนเกาหลีเหนืออยู่เรื่อยๆ แต่ทั้งสองประเทศก็กำลังเผชิญปัญหาเศรษฐกิจภายใน จึงน่าจะมีการชั่งน้ำหนักผลได้และผลเสียในการช่วยเหลือเกาหลีเหนือก่อนตัดสินใจดำเนินการใดๆ ประกอบกับจีนยังไม่มีท่าทีส่งกำลังทหารไปยังเกาหลีเหนือ ทั้งยังสงวนท่าทีอยู่

ฝ่ายโสมขาว : หากเกิดสงครามขึ้นจริง พันธมิตรสำคัญของเกาหลีใต้อย่างสหรัฐฯ คงไม่ปล่อยให้เกาหลีใต้โดดเดี่ยวอย่างแน่นอน สังเกตได้จากการร่วมซ้อมรบ โดยส่งเครื่องบินรบสเตลท์ ๒ ลำ และส่งกำลังทหารประจำการในเกาหลีใต้ราว ๒๘,๕๐๐ นาย เข้าร่วมปฏิบัติการซ้อมรบกับเกาหลีใต้ เพื่อแสดงถึงความพร้อมที่จะตอบโต้เกาหลีเหนือได้ทันที

ผลกระทบด้านต่างๆ หากสงครามเกาหลีอุบัติขึ้น

ถึงแม้การกระทำของเกาหลีเหนือจะเป็นการขู่เกาหลีใต้แต่ก็ต้องจับตาดูสถานการณ์อย่างใกล้ชิดว่า หากเกิดการสู้รบกันจริง สถานการณ์หลังจากนี้จะเป็นเช่นไร อาจจะเป็นปัญหาใหญ่ที่กระทบกับเศรษฐกิจเอเชียและส่งผลกระทบต่อไทย ยกตัวอย่างเช่น

ผลกระทบต่อเส้นทางเดินเรือผ่าน อาทิ การขนส่งสินค้าจากไทยไปเกาหลีใต้ และสินค้าบางส่วนที่เปลี่ยนเรือเพื่อส่งออกไปญี่ปุ่นทางตะวันตก เช่น พูโกอิกะ ซึ่งมีปริมาณไม่มาก แต่การส่งออกไปปักกิ่งพบว่า มีเส้นทางเดินเรือใกล้กรุงโซล ดังนั้น จีนไม่น่าจะปล่อยให้เกาหลีเหนือดำเนินการอะไรที่กระทบกับจีน

ผลกระทบกับเส้นทางการบิน เส้นทางการบินจากไทยไปสหรัฐฯ ซึ่งต้องผ่านกรุงโซลของเกาหลีใต้

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เช่น กรณีเกาหลีเหนือที่เคยระดมยิงถล่มปืนใหญ่ ๒๐๐ ลูก ใส่เกาะยอนเปียงของเกาหลีใต้ เมื่อวันที่ ๒๓ พ.ย.๕๓ นับเป็นครั้งรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่สงครามเกาหลีสงบลงเมื่อปี ๒๔๙๖ ส่งผลให้มูลค่าเงินวอนของเกาหลีในตลาดนอกประเทศร่วงลงถึงร้อยละ ๔ และตลาดหุ้นทั่วโลก ทั้งญี่ปุ่น ฮองกง อินเดีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ยุโรป รวมถึงตลาดหุ้นไทยต่างปิดตัว

ลดลง เนื่องจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น

ความล้นท่าย

แม้ไม่มีใครต้องการให้สงครามเกิดขึ้น แต่จากประสบการณ์ที่ผ่านมา สงครามทำให้สภาพเศรษฐกิจตกต่ำอย่างมีนัยสำคัญ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติเสียหายหนัก เกิดภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เนื่องจากราคาสินค้าพุ่งสูงขึ้น ดังนั้น หากสงครามเกาหลีครั้งที่ ๒ เกิดขึ้นจริง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในวงกว้าง ดังนั้น นอกจากไทยจะมีการเตรียมความพร้อมด้านอากาศยาน ทั้งเครื่องบินลำเลียงแบบซี-๑๓๐ และเครื่องบินแอร์บัส ๓๑๐ เพื่ออพยพคนไทยกว่า ๔๔,๐๐๐ คน ในเกาหลีใต้ ออกนอกประเทศ หรืออยู่ในที่ปลอดภัย หากเกิดภาวะสงครามขึ้นจริงแล้ว ยังควรเผื่อารวังสถานการณ์ และผลกระทบอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้น ...

ข้อมูลอ้างอิง

United Nations, <<http://www.un.org/Depts/dda/WMD/treaty/>>

BBC, "A Guide to North Korea: Military", <<http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/guides/456900/456994/html/n4page1.stm>>